

Sygn. akt II CNP 21/12

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSA Andrzej Niedużak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 lipca 2012 r.

skargi I. H. i G. H.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w P. z dnia 5 marca 2010 r., wydanego w sprawie z powództwa
I. H. i G. H.

przeciwko "W." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowo -
akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Powodowie ostatecznie zażądali od pozwanej zapłaty kwoty 19 970 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu utraty wartości rynkowej nabytego lokalu w stosunku do wartości wynikającej z umowy z dnia 1 lipca 2004 r. spowodowanej odstąpieniem od wykończenia ściany zewnętrznej budynku klinkierem.

Wyrokiem z dnia 9 października 2009 r. Sąd Rejonowy P. zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 16 708,40 zł wraz z odsetkami od dnia 15 grudnia 2005 r. i oddalił powództwo w pozostałej części. Ustalił, że w umowie z dnia 1 lipca 2005 r. o wybudowanie lokalu mieszkalnego strony uzgodniły standard budynku obejmujący wykończenie ściany zewnętrznej klinkierem. Zgodnie z dokumentacją projektową i pozwoleniem na budowę, ściana osłonowo-zewnętrzna mieszkania powodów miała zostać wykonana z trzech warstw: porotherm (25 cm), styropian (10 cm) i cegła klinkierowa (12 cm). Po zmianie pozwolenia na budowę, decyzją z dnia 24 grudnia 2003 r., pozwana ostatecznie wykonała ścianę zewnętrzną z porothermu (25 cm), styropianu (12 cm) i tynku na siatce. Z tego powodu lokal powodów stracił na wartości kwotę 14 591,97 zł. Zmiana ta nastąpiła bez uzgodnienia z powodami.

Sąd pierwszej instancji ocenił, że powodowie wykazali zarówno fakt nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwaną, jak i wysokość szkody, a istnienie związku przyczynowego między zachowaniem dłużnika a uszczerbkiem skarżących nie budził wątpliwości. Skoro z kolei pozwana nie wykazała, aby nienależyte wykonanie przez nią zobowiązania było następstwem okoliczności za które nie ponosi odpowiedzialności, to roszczenie odszkodowawcze należało uwzględnić (art. 471 k.c.).

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 5 marca 2010 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądzoną kwotę 16 708,40 zł obniżył do kwoty 2119 zł i w pozostałej części apelację pozwanej oddalił. Odmiennie ustalił, że w zawartej w dniu 17 października 2005 r. umowie o ustanowieniu odrębnej własności lokalu nr 39 przy ul. S. 13A strony uzgodniły, iż cena za lokal wynosi 364 799,342 zł. Cena taka została zaakceptowana przez powodów i dotyczyła lokalu wybudowanego w zmienionym standardzie, tj. wynikającym z odstąpienia od

pierwotnego projektu budynku przewidującego wykończenie ściany zewnętrznej klinkierem.

Sąd drugiej instancji ocenił, że cena uzgodniona w umowie z dnia 17 października 2005 r. została uzgodniona w odniesieniu do wybudowanego lokalu w budynku bez wykończenia ściany klinkierem i taki lokal został zgodnie z zamiarem stron sprzedany powodom. Skoro zapłacili oni za lokal wybudowany bez obłożenia ściany zewnętrznej klinkierem, to nie można przyjąć, że ponieśli szkodę na skutek obniżenia jego wartości w wyniku zmiany w wykonaniu elewacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego wyroku sądu w zasadzie drugiej instancji, kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a jego zmiana lub uchylenie w drodze innych środków prawnych, nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Zasadą jest, że prawomocność tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Dlatego przy wykładni zawartego w art. 424¹ § 1 k.p.c. pojęcia „niezgodności z prawem” należy uwzględnić istotę i sens odpowiedzialności państwa przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 77 Konstytucji oraz naturę władzy sądowniczej. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z jej istoty, ale często z pojęć niedookreślonych, czy klauzul generalnych. W związku z tym w teorii prawa trafnie przyjmuje się istnienie tzw. luzu decyzyjnego, który oznacza możliwość wyboru przez sędziego jednego z możliwych rozwiązań.

Poza tym treść orzeczenia zależy od wyników wykładni, które mogą być różne, w zależności od przedmiotu i stosowanych metod. W związku z otwartością semantyczną języka, w tym także języka prawnego, mogą mieć miejsce różne poprawne z punktu widzenia metod interpretacje. Z tych przyczyn tezę o istnieniu jedynego trafnego orzeczenia należy odrzucić. Dlatego też trzeba uznać, że różnej treści orzeczenia wydane w podobnej sprawie mogą być „zgodne z prawem” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1991 r., III ARN 32/91, PUG 1992, nr 2-3, poz. 4).

Z tych wszystkich względów definicja bezprawności dotycząca art. 424¹ § 1 k.p.c. jest odmienna od tego ogólnego pojęcia funkcjonującego na gruncie prawa materialnego i procesowego. Prawomocne orzeczenie jest w tym znaczeniu niezgodne z prawem, gdy jest sprzeczne z niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 14 grudnia 2006 r., I BP 13/06, M. Pr. 2007, nr 5, poz. 253).

Jak wynika z części wstępnej, Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo do kwoty 16 708,40 zł w oparciu o ustalenie, że zgodnie z dokumentacją projektową i pozwoleniem na budowę ściana osłonowo-zewnętrzna mieszkania powodów miała zostać wykonana z trzech warstw: porotherm (25 cm), styropian (10 cm) i cegła klinkierowa (12 cm). Po zmianie pozwolenia na budowę, decyzją z dnia 24 grudnia 2003 r., pozwana ostatecznie wykonała ścianę zewnętrzną z porothermu (25 cm), styropianu (12 cm) i tynku na siatce. Sąd drugiej instancji, obniżając zasądzoną kwotę do sumy 2 119,46 zł, jednoznacznie ustalił, że w zawartej przez strony umowie z dnia 1 lipca 2005 r. o wybudowanie przedmiotowego lokalu strony miały na uwadze standard budynku obejmujący wykończenie zewnętrznej ściany klinkierem. W dniu 17 października 2005 r. strony zawarły jednak umowę o ustanowieniu odrębnej własności lokalu nr 39 przy ul. S. 13A, w której uzgodniły, że cena za lokal wynosi 364 799,342 zł i że dotyczyła lokalu wybudowanego w zmienionym standardzie, tj. wynikającym z odstępstwa od pierwotnego projektu przewidującego wykończenie ściany zewnętrznej budynku klinkierem.

Z tego właśnie względu ocenił, że skoro pozwani ostatecznie zgodzili się na tą cenę bez żadnych zastrzeżeń za lokal bez ściany klinkierowej, to nie można było przyjąć, iż ponieśli szkodę. Podkreślił, że powodowie uzgodnili w umowie z dnia 17 października 2005 r., iż zapłacą za lokal wybudowany bez obłożenia ściany klinkierem kwotę 364 799,342 zł i z tego względu nie mogą powoływać się na utratę wartości rynkowej lokalu na skutek zmiany wykonania elewacji.

Jeśli więc wziąć pod uwagę, że podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 424⁴ zd. 2 k.p.c.), to należało

przyjąć, iż w tym postępowaniu Sąd Najwyższy jest w zasadzie także związany podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku (art. 424¹² k.p.c. w zw. z art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W każdym razie zakaz kwestionowania oceny dowodów oznacza, że skarżący nie mogli skutecznie podnieść obrazy art. 233 § 1 k.p.c., a zatem zgłoszone przez nich zarzuty dotyczące prawa materialnego należało odnieść do ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku, a nie wizji stanu faktycznego zaprezentowanej przez skarżących. Z tego względu nie można było przyjąć, że Sąd drugiej instancji dopuścił się kwalifikowanego naruszenia art. 471 i 65 § 1 k.c. skoro ustalili, iż w zawartej przez strony umowie z dnia 17 października 2005 r. skarżący zaakceptowali odstępstwo od umówionego standardu wykończenia lokalu.

Z tych względów skarga uległa oddaleniu (art 424¹¹ § 1 k.p.c.).